

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษารูปแบบการคำนวณต้นทุนการผลิตของบัณฑิตระดับปริญญาตรี คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยอาศัยระบบต้นทุนกิจกรรม (2) เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีของคณะผลิตกรรมการเกษตร โดยอาศัยต้นทุนกิจกรรม ผลจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ในการคำนวณต้นทุนของคณะผลิตกรรมการเกษตรเริ่มจากการกำหนดผลผลิตและกิจกรรมในภาพรวมของระดับคณะ และกำหนดหน่วยงานหลัก ได้แก่ ภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว ภาควิชาพืชไร่ ภาควิชาพืชสวน ภาควิชาทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม ภาควิชาอารักขาพืช ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ สำนักงานเลขานุการคณะผลิตกรรมการเกษตร หลังจากนั้นรวบรวมค่าใช้จ่ายรวมของคณะผลิตกรรมการเกษตรนำมากระจายเข้าทุกหน่วยงาน แล้วจึงจะกระจายค่าใช้จ่ายของหน่วยงานสนับสนุน (สำนักงานเลขานุการ) เข้าสู่หน่วยงานหลัก (ภาควิชา) และกระจายค่าใช้จ่ายทั้งหมดของหน่วยงานหลักเข้าสู่กิจกรรมก็จะได้ต้นทุนต่อหน่วยการผลิต

การคำนวณต้นทุนผลผลิตของคณะผลิตกรรมการเกษตร จะทำการแยกต้นทุนรวม (full cost) ของหน่วยงานเข้าภาควิชาต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลต้นทุนของแต่ละส่วนงานซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรม อันได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมบริการวิชาการ กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมงานวิจัย ที่แต่ละส่วนงานมีส่วนร่วมในการผลิต และผลึกเข้าสู่ผลผลิต

ปีงบประมาณ 2550 มีต้นทุนทรัพยากรในแต่ละกลุ่มกิจกรรมการผลิตดังนี้ กลุ่มกิจกรรมการเรียนการสอนมีต้นทุนเท่ากับ 105,903,486.20 บาท กลุ่มกิจกรรมบริการวิชาการ มีต้นทุนเท่ากับ 6,066,717.94 บาท กลุ่มกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีต้นทุนเท่ากับ 2,890,978.43 บาท กลุ่มกิจกรรมงานวิจัย มีต้นทุนเท่ากับ 4,294,001.42 บาท และต้นทุนการผลิตบัณฑิตของคณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปีงบประมาณ 2550 ผลการศึกษาพบว่าต้นทุนต่อหัวนักศึกษาเต็มเวลาเฉลี่ยต่อปีทั้งคณะผลิตกรรมการเกษตร มีต้นทุนเท่ากับ 43,317.89 บาท

แต่อย่างไรก็ตาม การนำระบบต้นทุนฐานกิจกรรมมาใช้ให้ได้ผลเพื่อการบริหารงานที่สมบูรณ์ คณะผลิตกรรมการเกษตรจะต้องมีการวิเคราะห์และคำนวณ หาวิธีการปฏิบัติงานที่ดีและรูปแบบการคำนวณต้นทุนฐานกิจกรรมที่สมบูรณ์ และเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร บุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้เห็นพร้อมต้องกันที่จะนำระบบต้นทุนฐานกิจกรรมมาประยุกต์ใช้ในคณะผลิตกรรมการเกษตร และเมื่อนำมาประยุกต์ใช้แล้วจะต้องมีการปรับปรุงเพื่อที่จะนำผลการคำนวณมาปรับปรุงในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในอนาคต

The objectives of this study were to : 1) investigate the pattern of bachelor's degree graduate production cost, faculty of Agricultural Production, Maejo University based on activity cost system and 2) analyze the structure of bachelor's degree graduate production cost of the faculty of Agricultural Production based on activity cost.

The computation of bachelor's degree graduate production cost of the faculty of Agricultural Production began with the determination of the output and activities as a whole of the faculty. The following main agencies were also determined: department of Animal Technology, department of Agronomy, department of Horticulture, department of Soil Resource and Environment department of Plant Protection, and department of Agricultural Extension. Likewise, the Secretary office of the faculty of Agricultural Production was determined as a supporting agency. After that, the total expenses of the faculty of Agricultural Production was collected and distributed to all agencies (the departments and the Secretary office). Also, all expenses of the main agencies were distributed to the allocated for would obtain cost production per unit.

With regards to the computation of the production cost of the faculty of Agricultural Production, full cost was allocated to the departments in order to obtain production cost of each agency. This could connect to various activities like teaching and learning, academic service , arts and culture promotion , and research of each agency.

In the fiscal year 2007, the resource cost of each activity group were as follows: teaching and learning activity was 105,903,486.20 baht, academic service was 6,066,717.94 baht, arts and culture promotion was 2,890,978.43 baht and research was 4,294,001.42 baht It was found that the cost of bachelor's degree graduate production per head in 2007 was 43,317.89 baht per year.

In order to achieve the goal of the managerial administration in the production of bachelor's degree graduates, the faculty of Agricultural Production should analyze, find a good method of proper practice, and compute activity cost completely for efficiency and effectiveness. Thus, it is necessary to have coordination of the activity cost system in the faculty of Agricultural Production; besides, the activity cost system should be improved for the efficiency and effectiveness of the managerial administration in the future.